

NR.05/01.10.2019

Buletin informativ electronic

cu privire la consultările publice curente
în domeniul protecției mediului

Octombrie 2019

Acest buletin informativ electronic este elaborat de către Mișcarea Ecologistă din Moldova în cadrul proiectului „Lobby și advocacy - pentru o guvernare durabilă și democratică”, susținut de Programul de Granturi pentru susținerea inițiativelor democratice al Ambasadei Statelor Unite în Republica Moldova.

Buletinul informativ electronic este elaborat și difuzat săptămânal pentru reprezentanții societății civile, precum și pentru alte părți interesate, în vederea diseminării informației privind procesele consultative în domeniul protecției mediului.

Conținutul acestui buletin nu reflectă în mod obligatoriu poziția oficială a donatorului. Buletinul este distribuit gratuit și poate fi transmis sau multiplicat fără restricții, cu condiția păstrării integrității textelor și menționării surselor.

Surse : www.particip.gov.md, www.madrm.gov.md/

Coordonator: Elena Scobioală, mem@mem.md, scobioalae@gmail.com

Responsabil de ediție: Silvia Ursul, mem@mem.md

Adresa: RM, Chișinău, str. S. Lazo 13, MD-2004, tel: 022 237149

CUVÂNT ÎNAINTE

În orice țară, guvernarea de mediu ține direct de securitatea statului, iar procesele care asigură o bună guvernare de mediu (elaborarea, modificarea și implementarea politicilor publice cu un anumit impact asupra resurselor naturale) necesită o implicare masivă, profesională și proactivă a societății civile.

La baza implicării civile este informarea continuă, care permite ulterior monitorizarea, evaluarea și influențarea politicilor publice de mediu prin formularea de recomandări.

Procedura de participare publică reglementată de legislația în vigoare creează condiții suficiente pentru exprimarea opiniilor cu privire la viitoarele obiective și activități, ce pot influența starea mediului și sănătatea populației, oferă posibilități de delegare a împuternicirilor reprezentanților publicului interesat, la ședințele organelor decizionale, asigură ca în decizia respectivă să fie reflectate competent rezultatele participării publicului.

Pe de altă parte, societatea civilă trebuie informată permanent despre evoluția politicilor publice în domeniul mediului, pentru a putea la rândul său oferi recomandări sau exercita presiune colectivă pentru a opri unele procese degenerative în guvernarea mediului și alte domenii conexe care au impact asupra resurselor naturale.

Pentru a asigura informarea societății civile și pentru a asigura o comunicare între autorități și societate cu privire la problemele de mediu care amenință guvernarea durabilă și democratică a mediului, Mișcarea Ecologistă din Moldova va elabora, publica și disemina un buletin informativ menit să prezinte factorilor interesați toate proiectele de politici publice în domeniul protecției mediului. Acest buletin reprezintă un instrument care va facilita procesul de monitorizare și evaluare a politicilor de mediu elaborate de autoritățile administrației publice.

Reprezentanții societății civile de mediu sunt invitați să participe cu recomandări și comentarii la documentele supuse consultărilor publice, în conformitate cu termenii indicați în anunțurile publicate de autorități și prezentate în acest buletin.

Cuprins

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI CONSULTĂ PROIECTE DE DOCUMENTE	5
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului Național de Consolidare și Dezvoltare a Sectorului de Acvacultură în Republica Moldova pentru anii 2020-2026 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia pentru anii 2020-2022	5
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali, în cadrul celei de-a XXVIII-a reuniuni a Părților (10 – 15 octombrie 2016).....	5
Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar	7
MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI ANUNȚĂ INIȚIEREA ELABORĂRII DECIZIILOR.....	7
Anunț privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului.....	7
Anunț privind inițierea elaborării proiectului de lege privind emisiile industriale, care va include și mecanismul de autorizare integrată de mediu	8
Anunț privind inițiativa demarării procesului de elaborare a cadrului normativ secundar, al Legii vînătorii și fondului cinegetic nr.298/2018.....	8

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI CONSULTĂ PROIECTE DE DOCUMENTE

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului Național de Consolidare și Dezvoltare a Sectorului de Acvacultură în Republica Moldova pentru anii 2020-2026 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia pentru anii 2020-2022

Termen limită de prezentare a recomandărilor: 17 octombrie 2019

În conformitate cu prevederile Legii Nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului inițiază, începând cu data de 17 septembrie 2019, inițierea consultărilor publice asupra proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Programului Național de Consolidare și Dezvoltare a Sectorului de Acvacultură în Republica Moldova pentru anii 2020-2026 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia pentru anii 2020-2022.

Necesitatea elaborării proiectului vine în urma procesului transparent de dialog cu mediu de afaceri de domeniu și la inițiativa Direcției politice de producție, procesare și reglementare a calității produselor de origine animalieră, pentru soluționarea problemelor din sectorul Acvaculturii.

Scopul Programului este asigurarea trecerii de la produsele piscicole de import la produsele autohtone, folosirea rațională a bazinelor acvatice naturale și artificiale, și introducerea noilor tehnologii în acvacultură.

Sarcina Programului este crearea condițiilor pentru dezvoltarea acvaculturii cât și păstrarea și restabilirea fondului genetic piscicol; dezvoltarea potențialului științific și tehnologic, introducerea tehnologiilor inovatoare în domeniul acvaculturii capturării resurselor biologice acvatice; prelucrarea și depozitarea materiilor prime a produselor finite; asigurarea eficienței activităților autorităților de stat în acvacultură și îmbunătățirea cadrului legal de reglementare.

Recomandările părților interesate cu privire la elaborarea proiectului menționat pot fi expediate până la data de **17 octombrie 2019**, către **Viorica Țurcanu**, consultant superior, Direcția politice de producție, procesare și reglementare a calității produselor de origine animalieră, la adresa electronică: viorica.turcanu@madrm.gov.md, tel: 022 204-568, sau la adresa or. Chișinău, str. Constantin Tănase, 9.

Draftul Programului și nota informativă pot fi accesate pe portalul www.particip.gov.md, la rubrica dedicată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, adoptat la Kigali, în cadrul celei de-a XXVIII-a reuniuni a Părților (10 - 15 octombrie 2016)

Termen limită de prezentare a recomandărilor: 18 octombrie 2019

Proiectul vizat prevede aderarea Republicii Moldova la Amendamentul la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon, care a fost adoptat la Kigali, în cadrul celei de-a XXVIII-a reuniuni a Părților (10 - 15 octombrie 2016). Amendamentul are drept scop reducerea progresivă a utilizării hidrofluorocarburilor (HFC) la nivel mondial. O reducere în etape a consumului și a producției de HFC este necesară pentru a diminua contribuția acestor substanțe, care au un înalt potențial de încălzire globală, la schimbările climatice.

Sprijinind eforturile comunității mondiale privind soluționarea problemei conservării stratului de ozon, la 27 iulie 1996 Republica Moldova a ratificat Convenția pentru protecția stratului de ozon, semnată la Viena la 22 martie 1985 și Protocolul privind substanțele ce distrug stratul de ozon, semnat la Montreal la 16 septembrie 1987 (Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 966-XIII din 24.07.1996).

Protocolul de la Montreal reprezintă un tratat internațional din domeniul protecției mediului, care are drept scop protejarea stratului de ozon prin suprimarea

treptată a substanțelor responsabile de distrugerea acestuia. În conformitate cu prevederile Protocolului, statele-Părți au drept obiectiv întreprinderea măsurilor necesare pentru a proteja sănătatea umană și mediul înconjurător împotriva efectelor adverse care rezultă sau ar putea rezulta din activitățile care contribuie la deprecierea stratului de ozon.

Protocolul de la Montreal stabilește, ca măsurile de control și programele de interzicere a utilizării substanțelor ce distrug stratul de ozon să fie revizuite periodic, reieșind din informațiile științifice, de mediu, tehnice și economice acumulate. Ca urmare, prin amendamentele la Protocol au fost stabilite noi programe de interzicere, care au fost extinse și asupra altor substanțe.

Republica Moldova a aderat la amendamentele de la Londra, Copenhaga, Montreal și Beijing la Protocolul de la Montreal, incluzând în domeniul său de reglementare atât substanțele chimice care diminuează stratul de ozon, cât și cele ce provoacă încălzirea globală.

La 15 octombrie 2016, cele 197 de țări semnatare ale Protocolului de la Montreal, printre care și Republica Moldova, au semnat Amendamentul de la Kigali pentru reducerea progresivă a utilizării hidrofluorocarburilor (HFC) la nivel mondial. Documentul a fost semnat în cadrul celei de a 28-a reuniuni a părților la Protocolul de la Montreal, care a avut loc la Kigali, în Rwanda.

În scopul atingerii obiectivelor privind dezvoltarea durabilă precum și pentru alinierea la reglementările de nivel internațional și european, este necesară aderarea la Amendamentul de la Kigali, care are drept scop obținerea reducerii globale a consumului și a producției de hidrofluorocarburi. Aceste gaze cu efect de seră sunt utilizate în principal pentru a înlocui substanțele care depreciază stratul de ozon, care sunt eliminate treptat în temeiul Protocolului de la Montreal. Deși gazele cu efect de seră nu diminuează stratul de ozon, eliberarea lor în atmosferă contribuie la schimbările climatice, aceste gaze având un înalt potențial de încălzire globală.

Statul nostru respectă în totalitate prevederile Protocolului de la Montreal și este pe calea de a începe pregătirile pentru realizarea noii sarcini: renunțarea la utilizarea agenților frigorifici sintetici. La nivel internațional, procesul de suprimare a utilizării

hidrofluorocarburile a început deja. Sunt retrași din circulație astfel de agenți frigorifici utilizați pe scară largă în domeniul de refrigerare și condiționare a aerului, inclusiv în sistemele de condiționare a aerului ale transportului rutier, cum ar fi: R-134a, R-404a, R-407C, R-410A, R-507C.

Amendamentul de la Kigali la Protocolul de la Montreal a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2019, cu excepția dispoziției privind măsurile de reglementare a comerțului cu țările care nu sînt parte la Protocol, care va intra în vigoare la 1 ianuarie 2033, sub rezerva depunerii la această dată a cel puțin șaptezeci de instrumente de ratificare, de acceptare sau de aprobare a Amendamentului.

Amendamentul de la Kigali prevede, că toate țările ("țările dezvoltate" – Art. 2; „țările în curs de dezvoltare” – Art. 5; și țările din grupul 3 – India, Statele din Golful Persic, Iran, Irak și Pakistan) vor atinge ținta de 15 – 20% din consumul lor actual de HFC în echivalență CO₂ către anul 2048. Mecanismul de eliminare treptată preconizată a HFC-urilor este pusă în aplicare prin Regulamentul (UE) nr. 517/2014 privind gazele fluorurate cu efect de seră.

Conform prevederilor Protocolului, fiecare țară se conduce de propriul grafic de scoatere a HFC din circulație. Astfel, majoritatea țărilor dezvoltate deja în anul 2016 au înghețat cantitatea utilizată de HFC și urmează să o reducă treptat, pînă la scoaterea acestora din uz în volum de 80-85%.

Aderarea Republicii Moldova la Amendamentul de la Kigali va demonstra angajamentul asumat de către țara noastră de a contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și va contribui la atingerea obiectivelor stabilite în Acordul de la Paris.

Recomandările părților interesate cu privire la proiectul menționat pot fi expediate pînă la data de **18 octombrie 2019**, către **Guțu Maia**, Secția politici de aer și schimbări climatice, MADRM tel. 022 204 580 email: maia.gutu@madr.gov.md.

Proiectul Hotărârii de Guvern, argumentarea necesității aderării la Amendamentul Kigali și textul acestui amendament pot fi accesate pe portalul www.particip.gov.md, la rubrica dedicată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar

Termen limită de prezentare a recomandărilor: 31 octombrie 2019

Codul funciar, adoptat la 25 decembrie 1991 prin Legea nr.828-XII, este una din primele legi ale țării ca stat independent. Evident ca practica reglementării relațiilor sociale aparute ca rezultat al recunoașterii dreptului de proprietate private asupra terenurilor, la acea etapa, era slab dezvoltată.

Scopul principal al proiectului Codului funciar, la etapa adoptării lui, a fost reglementarea procesului de privatizare a terenurilor. Procesul de privatizare, împreună cu alte activități aferente lui, au durat o perioadă de 10-12 ani. În realitate, prevederile Codului funciar și a altor acte legislative și normative aferente au determinat politica Guvernului în domeniul reformei funciare pe această perioadă de timp. La rîndul său proprietatea privată asupra terenurilor a dat un impuls puternic relațiilor funciare, s-au creat relații funciare noi care nu sunt prevăzute în conținutul Codului funciar aflat în vigoare.

Pentru a depăși această situație, Codul funciar a fost, în repetate rânduri, modificat și completat, doar care nu au fost suficiente pentru a crea un sistem de norme coerente, clare și predictibile. Luînd în considerare cele expuse, a apărut necesitatea elaborării și adoptării unui Cod funciar în redacție nouă.

Prin elaborarea proiectului Codului funciar în redacție nouă se urmărește crearea unui cadru legislativ nou de reglementare a relațiilor funciare adaptat realităților actuale și pe viitor.

De asemenea, se urmărește codificarea actelor legislative ce țin de domeniul relațiilor funciare. Astfel, au fost preluate norme din Legea nr.1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar, Legea

nr. 91/2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor (în prezent abrogată) și Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pămîntului și alte acte normative din domeniu, care la data intrării în vigoare a actului normativ urmează a fi abrogate.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi:

Proiectul Codului înlocuiește Codul funciar din anul 1991 și un sir de acte normative adoptate ulterior în domeniul relațiilor funciare, în scopul eliminării unor norme și instituii desuete și realizării unității normative în acest domeniu.

Prezentul Cod reglementează regimul juridic al fondului funciar și relațiile funciare care se stabilesc între persoane, precum și propune o nouă clasificare a terenurilor și modurilor de folosință a acestora.

Astfel, se propune crearea unui cadru legislativ nou de reglementare a relațiilor funciare adaptat realităților actuale și pe viitor și codificarea actelor normative în domeniu.

Recomandările părților interesate cu privire la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la Codul funciar pot fi expediate până la data de 31 **octombrie 2019**, către Angela Dogotari, Șef Serviciu de politici în domeniul fondului funciar și îmbunătățiri funciare, e-mail: angela.dogotari@madr.gov.md; telefon de contact: 022-204-536, sau la adresa or. Chișinău, str. Constantin Tănase, 9.

Proiectul Codului Funciar și Nota informativă pot fi accesate pe portalul www.particip.gov.md, la rubrica dedicată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI ANUNȚĂ INIȚIEREA ELABORĂRII DECIZIILOR

Anunț privind inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului

Termen limită de prezentare a recomandărilor: 10 octombrie 2019

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a inițiat procesul de elaborare și promovare a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea

modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului.

Proiectul propus este elaborat cu scopul operării modificărilor în Hotărârea Guvernului nr. 897/1994, Hotărârea Guvernului nr. 1307/2005, Hotărârea Guvernului nr. 970/2014, Hotărârea Guvernului nr.695/2017, Hotărârea Guvernului nr. 600/2018 și Hotărârea Guvernului nr. 1209/2018 pentru aducerea în concordanță cu prevederile Legii nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți.

Se invită subiecții interesați să se implice activ la examinarea proiectului. Propunerile și obiecțiile pe marginea acestuia urmează a fi transmise în adresa Ministerului până la data de 10 octombrie 2019.

Persoanele de contact: Veronica Terteza, șef Direcție, Olga Savencov, consultant principal, Direcția politici în domeniul protecției plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală. Tel: (022) 204-523; 204-528, email: olga.savencov@madrm.gov.md.

Analiza impactului de reglementare (AIR) efectuată pe marginea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului poate fi accesată pe portalul www.particip.gov.md, la rubrica dedicată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Anunț privind inițierea elaborării proiectului de lege privind emisiile industriale, care va include și mecanismul de autorizare integrată de mediu

Termen limită de prezentare a recomandărilor: 31 octombrie 2019

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului anunță, începând cu 20.09.2019, despre inițierea elaborării proiectului de lege privind emisiile industriale, care va include și mecanismul de autorizare integrată de mediu.

Elaborarea proiectului de lege reiese din angajamentul asumat în cadrul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și UE privind implementarea prevederilor Capitolului 16 „Mediul înconjurător”, domeniul „Poluarea industrială și pericolele industriale” din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea

Europeană pentru perioada 2017–2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016.

Propunerile și recomandările pe marginea proiectului menționat pot fi expediate până la data de **31.10.2019** la adresa de email: angelapanciuc@madrm.gov.md, nr. de telefon (022) 20 45 29 sau la adresa poștală or. Chișinău, str. Constantin Tănase, 9 etajul, 6, biroul 614.

Persoana responsabilă: **Angela Panciuc** – consultant principal, Direcția politici de prevenire a poluării și evaluării de mediu, MADRM.

Anunț privind inițiativa demarării procesului de elaborare a cadrului normativ secundar, al Legii vânătorii și fondului cinegetic nr.298/2018

Termen limită de prezentare a recomandărilor: nu este indicat

În scopul concordării prevederilor actelor normative în vigoare cu normele noii Legi a vânătorii și fondului cinegetic nr. 298 din 30.11.2018, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.76-85, art. Nr. 135), inclusiv reieșind din necesitatea implementării noul act legislativ care servește drept bază legală de protecție, conservare și folosință rațională a faunei de interes cinegetic, precum drepturile persoanelor și societăților privind practicarea

vânătorii, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în temeiul art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, ANUNȚĂ instituțiile și publicul interesat despre inițiativa demarării procesului de elaborare a cadrului normativ secundar, al Legii vânătorii și fondului cinegetic nr.298/2018.

Astfel, în temeiul art.34 din Legea nr.298/2018 pentru formularea propunerilor, privind aducerea

legislației în vigoare în concordanță cu legea menționată, inclusiv și în temeiul altor articole din Legea menționată, precum art. 6, 7, 8, 23, rezultă necesară elaborarea și aprobarea actelor normative necesare implementării acesteia.

În scopul asigurării principiului transparenței și participativ al publicului interesat în luarea deciziilor pe domeniul de competență, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, invită și îndeamnă implicarea în procesul de dezvoltare a cadrului normativ, în vederea obținerii rezultatului obiectiv și durabil aplicabil pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Crearea cadrului normativ specific acestui domeniu își propune:

- condiționarea gestionării eficiente și folosirea rațională a resurselor cinegetice ale Republicii Moldova, precum și
- armonizarea intereselor utilizatorilor terenurilor în scopul asigurării echilibrului ecologic,
- stabilirea respectării limitelor de vânătoare,
- stabilirea controlului eficient al vânătorii și conservarea diversității biologice naționale,
- asigurarea protecției drepturilor și intereselor gestionarilor faunei de interes cinegetic, cât și celor ale vânătorilor,
- păstrarea și promovarea tradițiilor naționale de vânătoare și a eticii vânătoarești.

În acest context, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în calitate de autoritate competentă responsabilă de promovarea politicilor de protecție a mediului și resurselor naturale, propune transmiterea în scris a sugestiilor, comentariilor justificate, care urmează a fi luate în considerație la elaborarea și promovarea ulterioară a actelor normative secundare menționate.

Propunerile și recomandările Dvs urmează a fi expediate în format electronic, la următoarele adrese de e-mail: madrm@madrm.gov.md sau ion.grati@madrm.gov.md, inclusiv pe suport de hârtie la adresa poștală a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului: **MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase 9, MADRM.**

Date de contact a persoanelor responsabile de procesul inițiat: dl Ion GRATI, consultant superior, Direcția politici în domeniul biodiversității, MADRM; tel. (022) 204 537; dl Dumitru GORELCO, șef, Direcția politici în domeniul biodiversității, MADRM; tel.: (022) 204 511; dumitru.gorleco@madrm.gov.md.